

**ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัยการอาชีพ
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**
**A Study of Students' Moral Behavior in Vocational College under
The Office of Vocational Education Commission, Northeastern Region**

ไพฑูรย์ เพ็งสันเทียะ*
รศ.เยาวภา ประครองศิลป์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .93 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบ t (t - test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยปรากฏผลดังนี้ ด้านวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความขยันอดทน และด้านการประหยัดอดออม มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก
2. เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ระหว่างประเภทวิชาอุตสาหกรรม กับประเภทวิชาพาณิชยกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The objective of this research was to study and compare the students' moral behavior in Vocational College, under jurisdiction of Vocational Education Commission, Northeastern Region.

The samples of this study were 400 vocational certificate students majoring in industrial subject and commercial subject. The instrument using for collecting data was the questionnaire with reliability

คำสำคัญ : พฤติกรรมทางจริยธรรม วิทยาลัยการอาชีพ

Key Word : Moral Behavior, Vocational College

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

coefficient of the whole issue .93. Data were analyzed by tallying, calculating the Frequency, Percentage, and Standard Deviation. The hypothesis was tested by using t-test.

The research findings found that:

1. For overall 4 aspects moral behavior of the third year vocational certificate students majoring in industrial subject and commercial subject in Vocational College, under jurisdiction of Vocational Education Commission, Northeastern Region, their behaviors were in “High” level ranking in order from high to low as follows: discipline and responsibility aspect, honesty aspect, diligent and endurance aspect, and economy aspect, their moral behavior was in “High” level.

2. For overall 4 aspects comparison of the third year vocational certificate Students between students majoring in industrial subject and commercial subject, under jurisdiction of Vocational Education Commission, Northeastern Region, there was no significant different in their moral behavior.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พลวัตความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน เป็นไปอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีผนวกกับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมทำให้เกิดช่องว่างระหว่างสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นที่ยึดมั่นถือมั่นของคนไทยกลับถูกละเลย ในปัจจุบันกระแสโรงเรียนที่มุ่งสร้างคนเก่ง โรงเรียนแข่งขันกันที่จะมุ่งให้นักเรียนของตนสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ ระบบเอ็นทรานซ์หรือแอดมิสชัน ก็เป็น การคัดเลือกคนเก่งเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งในโรงเรียนเองก็จัดการแข่งขันให้รางวัลและยกย่องคนเก่ง ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องแข่งขันกันเรียนเพื่อมุ่งเอาชนะ การศึกษาในปัจจุบันยังขาดมิติทางด้านคุณธรรมอยู่มาก

จากการรายงานโครงการเฝ้าระวังรักษาคุณภาพอนาคตของชนพล การณิกา และคณะ (2548 อ้างถึงใน มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ และคณะ, 2549) ที่รายงานว่าวัยรุ่นร้อยละ 60 ใช้ชีวิตตามห้างสรรพสินค้า ดูภาพยนตร์ มีมือถือในครอบครอง นิยมอาหารจานด่วนและนิยมใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการพูดคุยและเล่นเกม วัยรุ่นร้อยละ 45 ไม่ไปทำบุญตักบาตรและร้อยละ 65 ไม่เคยฟังเทศน์เลยในรอบ 1 เดือน และจากสรุปรายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนเมื่อวันพุธที่ 17 มีนาคม 2547 ณ หอประชุมพุทธมณฑล อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม มีพระสงฆ์ซึ่งเป็นครูพระ

สอนศีลธรรม เข้าร่วมประชุมจำนวน 800 รูป จากรายงานพบว่า การดำเนินชีวิตของเยาวชนเปลี่ยนไป อยากรสบาย แต่เกียจคร้าน ไม่อยากเข้าวัดฟังธรรม ไม่เชื่อเรื่องกรรม ตีกรรมชั่ว ไม่เกรงกลัวบาป เป็นต้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ชี้ให้เห็นถึงปัญหาใหญ่ของประเทศ เพราะเยาวชนในวันนี้จะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงหันมามองและให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลที่มีพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายคือ คุณธรรม นำความรู้ ซึ่งเป็นการปฏิรูปการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการศึกษาของชาติ มาตรา 6 ไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) จริยธรรมจึงเป็นจุดมุ่งหมายหลักที่สำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากจริยธรรมเป็นสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความดีและความถูกต้องแก่สังคมในระดับต่างๆ ชาติ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็มารับและนำไปปฏิบัติ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาของชาติด้านการอาชีวศึกษาที่มีนักเรียนเป็นเยาวชนที่มีโอกาสเสี่ยงกับสภาพปัญหาทางสังคมที่ยากจะหลีกเลี่ยงได้ จึงได้กำหนดเจตนารมณ์และอุดมการณ์ในการจัดการศึกษาของชาติไว้อย่างชัดเจน อุดมการณ์ที่สำคัญในการจัดการศึกษาของอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ คือ การพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ โดยจัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล

ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์และหลักการในการจัดการอาชีวศึกษาดังกล่าวจึงได้กำหนดเกณฑ์การประเมินตนเองตามตัวบ่งชี้ มาตรฐานการอาชีวศึกษา (2550) เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 6 มาตรฐาน 34 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีข้อที่ชี้ให้เห็นว่ามุ่งที่จะส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมดังมาตรฐานที่ 1 ในข้อกำหนดที่ 5 และในข้อกำหนดที่ 8 ในมาตรฐานที่ 3 ข้อกำหนดที่ 2 เป็นต้น ประกอบกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประกอบการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548) ได้กำหนดให้ประเมินลักษณะของผู้เรียนไว้ 4 ด้าน คือ 1) วินัยและความรับผิดชอบ 2) ความซื่อสัตย์ 3) การประหยัดอดออม และ 4) ความขยันอดทน จะเห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาก็มองเห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแลของตน จึงได้ออกมาตรการหลายอย่างเพื่อช่วยเหลือและแก้ปัญหาดังกล่าว

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาตั้งแต่เดือนมกราคม - มิถุนายน 2550 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการโดยยึดหลักการเสริมสร้างคุณธรรมนำความรู้ นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน เร่งรัดงานปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐบาล ส่งผล

ให้เกิดความร่วมมือในสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และท้องถิ่น ต่างเข้ามาเป็นเครือข่ายการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ ในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดค่ายฤดูร้อนทั่วประเทศ การปลูกจิตสำนึก สร้างเจตคติ ปรับพฤติกรรม นักศึกษาด้วยการจัดค่ายฤดูร้อนสำหรับเยาวชน นักเรียน นักศึกษา จำนวน 180 โครงการ มีเป้าหมายจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมประมาณ 1.14 ล้านคน นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือวิสามัญเป็นกิจกรรมในสถานศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและคุณธรรม เพื่อให้เยาวชนพร้อมเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ให้มีความก้าวหน้าและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ผู้วิจัย ในฐานะที่เป็น ครูสอนในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของเยาวชน เนื่องจากสภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่ค่านิยม วัฒนธรรมต่างๆ ของวัยรุ่นเปลี่ยนแปลงไป นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นวัยที่อยู่ระหว่างหัวเลี้ยวหัวต่อของการเป็นวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ที่กำลังมีพัฒนาการทั้งทางอารมณ์ สังคม สติปัญญา และร่างกาย และเป็นวัยที่พร้อมจะรับการส่งเสริมเจตคติทางคุณธรรม จริยธรรมมากที่สุด เพราะเป็นวัยแห่งการเสริมสร้างความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524) ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัยการอาชีวศึกษาว่าอยู่ในระดับใด ปฏิบัติมากน้อยเพียงใด เมื่อนักเรียนเหล่านี้ผ่านการเรียนตามหลักสูตรผ่านการฝึกอบรมตามโครงการต่างๆ ตามที่กล่าวไปแล้วข้างต้น โดยได้ทำการศึกษาให้นักเรียนที่กำลังเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม กับประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สาเหตุที่เลือกศึกษาในสองประเภทวิชานี้ เนื่องจากทั้งสองประเภทวิชามีนักเรียนให้ความสนใจที่จะศึกษาต่อมากเป็นอันดับหนึ่ง และสองรองลงมา

(ศูนย์ปฏิบัติการ สอศ. (DOC), 2550) ประกอบกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่นำแนวทางการดำเนินงานโดยยึดหลักการเสริมสร้างคุณธรรมนำความรู้ ประกอบกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประกอบการประเมินภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2548) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นที่จะศึกษาตามแนวทางดังกล่าว โดยใช้พฤติกรรมทางจริยธรรม 4 ด้าน เป็นตัวบ่งชี้ ได้แก่ วินัยและความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การประหยัดอดออม และความขยันอดทน ซึ่งเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มุ่งหวังที่จะให้เยาวชนไทยมีคุณธรรมเพื่อนำพาชีวิตเผชิญกับสภาพสังคมในปัจจุบันได้อย่างมีความสุข และตามเป้าหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2546) ที่นักเรียนต้องมีความชำนาญในทักษะวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม วินัย เจตคติ บุคลิกภาพและเป็นผู้มีปัญญา ซึ่งวิทยาลัยการอาชีพได้มีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมตามหลักสูตร และการวิจัยครั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและจัดโครงการปรับปรุงแก้ไขบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของเยาวชน ให้มีประสิทธิภาพพร้อมกันนี้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาเยาวชนของชาติให้ทั่วถึงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ระหว่างประเภทวิชาอุตสาหกรรมกับประเภทวิชาพาณิชยกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานของการวิจัย

พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ของนักเรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ใน 4 ด้าน คือ วินัยและความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การประหยัดอดออม และความขยันอดทนไม่แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนที่เรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 15,881 คน

2) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร คือ นักเรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยการอาชีพ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงในยุทธ โกยวรรณ, 2545) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน

3) การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากจากสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7 สถาบัน สุ่มมาในอัตราส่วนเกินร้อยละ 50 คือ 4 สถาบัน ได้แก่ สถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 3 4 และ 7 สุ่มจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของทั้ง 4 สถาบันการอาชีวศึกษามาแห่งละ 1 จังหวัด รวมเป็น 4 จังหวัด คือ ขอนแก่น สกลนคร มหาสารคาม และนครราชสีมา จากนั้นสุ่มวิทยาลัยการอาชีพในแต่ละจังหวัดมาจังหวัดละ 1 วิทยาลัย รวมเป็น 4 วิทยาลัย คือ วิทยาลัยการอาชีพกระนวน (จังหวัดขอนแก่น) วิทยาลัยการอาชีพสว่างแดนดิน (จังหวัดสกลนคร) วิทยาลัย

การอาชีพพาณิชยกรรม (จังหวัดมหาสารคาม) และวิทยาลัยการอาชีพพิมาย (จังหวัดนครราชสีมา) แล้วสุ่มตัวอย่างจากนักเรียนประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ในวิทยาลัยการอาชีพทั้ง 4 แห่ง มาประเภทวิชาละ 50 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Perposive Random Sampling) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ ประเภทวิชา และสาขาวิชา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบ Likert มี 5 ระดับ คือ พฤติกรรมมากที่สุด (5) พฤติกรรมมาก (4) พฤติกรรมปานกลาง (3) พฤติกรรมน้อย (2) และพฤติกรรมน้อยที่สุด (1)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้เห็นแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา แล้วหาผลรวมของคะแนนในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด เพื่อหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ตั้งแต่ 0.50-1.00 เพื่อนำใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล (สมนึก ภัททิยธนี, 2544) และหาคุณภาพแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัย

การอาชีพพรหมนาคมน ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำผลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .93

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่งไปยังวิทยาลัยการอาชีพ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ประเภทวิชา และสาขาวิชา

2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดทำข้อมูลโดย วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมาย

3) ทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียน ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้การทดสอบ t (t-test)

4) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียน ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นำมาวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่มเนื้อหา และแจกแจงความถี่เป็นค่าร้อยละ จากนั้นจึงนำเสนอเป็นข้อมูลเชิงบรรยาย

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียน ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลการวิจัยพอสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1) พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ทั้ง 4 ด้านเรียงลำดับได้ดังนี้

(1) ด้านวินัยและความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$)

(2) ด้านความซื่อสัตย์ มีพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

(3) ด้านความขยันอดทน มีพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$)

(4) ด้านการประหยัดอดออม มีพฤติกรรมทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$)

2) เปรียบเทียบระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ระหว่างประเภทวิชาอุตสาหกรรม กับประเภทวิชาพาณิชยกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ประเภทวิชาอุตสาหกรรม และประเภทวิชาพาณิชยกรรม ในวิทยาลัยการอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการประหยัดอดออม และด้านความขยันอดทน มีพฤติกรรมทางจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) ดังนั้นผลการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมนำความรู้ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีแนวโน้มเป็นไปในทางที่ดี และเยาวชนก็ให้ความสำคัญต่อการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน เพราะคุณธรรม ด้านวินัย และ ความรับผิดชอบ

ความซื่อสัตย์ การประหยัดอดออม และความขยันอดทน ล้วนแต่เป็นคุณธรรมที่สำคัญต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม เริ่มตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จนถึงประเทศชาติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ ยงยุทธ์ (2544) ได้ทำการศึกษาเรื่อง จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 4 สังกัดกรมอาชีวศึกษา ผลการศึกษา พบว่า ระดับจริยธรรมของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมวาสนา ธนเมธิกุล (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุปรียา ด่วงวังหิน (2547) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ในวิทยาลัยการอาชีวศึกษาขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่านักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 ในวิทยาลัยการอาชีวศึกษาขอนแก่น มีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2) เปรียบเทียบพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ระหว่างประเภทวิชาอุตสาหกรรม กับประเภทวิชาพาณิชยกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการประหยัดอดออม และด้านความขยันอดทน โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีพฤติกรรมทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร อุทัยสุริ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ ในจังหวัดสงขลา ในส่วนของการเปรียบเทียบรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความเสียสละ และความมีสัมมาคารวะ นักศึกษามีพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน จาก

ผลการวิจัยที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนทั้ง 2 ประเภทวิชา มีพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ น่าจะเป็น เพราะในวิทยาลัยการอาชีพมีการวางแผนงานโครงการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและกิจกรรม เสริมหลักสูตร สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการ จัดการเรียนการสอน มีการกำกับ ติดตาม เพื่อพัฒนา ลักษณะนิสัยของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ บัณฑิตพฤติกรรม ผู้เรียนรายบุคคล ยกย่องเชิดชูเกียรติผู้มีพฤติกรรมดี เต็มด้านต่างๆ เช่น ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ การปฏิบัติหน้าที่ดีเด่น ฯลฯ กิจกรรมคัดเลือกนักศึกษา ตัวอย่างระดับชั้นต่างๆ ประกาศเกียรติคุณ ที่ปายนิเทศ ของระดับชั้น เป็นต้น

ผู้วิจัยได้สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนในวิทยาลัย การอาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากกลุ่มตัวอย่างไว้ดังนี้

1. นักเรียนอยากให้ทางวิทยาลัยมีกฎ ระเบียบ ในการสร้างระเบียบวินัยให้เกิดขึ้นกับสถาบัน

2. ควรมีการส่งเสริมหรือยกย่องผู้ ที่มีความซื่อสัตย์ อีกทั้งสอดแทรกในกิจกรรมการเรียน การสอนด้วย และให้รางวัลสำหรับผู้ทำความดี และ ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การเข้าค่าย การอบรมพุทธธรรม จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการ ดำรงชีวิตด้วยความซื่อสัตย์ ปลุกฝังความซื่อสัตย์ทั้ง ต่อตนเองและผู้อื่นจึงจะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

3. ควรส่งเสริมจัดทำโครงการรณรงค์ให้ ประหยัดอดออม และส่งเสริมการออม เช่น โครงการ ออมเงินอย่างน้อยวันละ 1 บาท การทำบัญชีรับ-จ่าย ส่งอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นรายเดือน และโครงการออมสิน ประจำห้องเรียน

4. นักเรียนอยากให้ทางวิทยาลัยจัด กิจกรรมปลูกป่าเพื่อนักเรียนจะได้มีความอดทน และ รู้จักทำงานด้วยตนเอง อีกทั้งอยากให้วิทยาลัยร่วมมือ กับสำนักงานจัดหางานในการประสานงานในเรื่องการหา รายได้ระหว่างเรียน หรือระหว่างปิดภาคเรียนใหญ่ เพื่อ ให้นักเรียนได้ทำงานและเป็นการช่วยผู้ปกครอง

5. ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมพัฒนายาลัยมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) พฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียน ในวิทยาลัยการอาชีพ ทั้งประเภทวิชาอุตสาหกรรม และ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ภาพรวมเอื้อต่อการพัฒนา ตนเอง สังคม และประเทศชาติ แต่เมื่อพิจารณาถึง ลงไปพบว่า พฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการประหยัด อดออมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้นในการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรควรเน้นให้สอดแทรกกิจกรรมที่ ส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมด้านการประหยัด อดออมในทุกเนื้อหาวิชา

2) ควรมีการนำความคิดในเชิงเสนอแนะของนักเรียนนำมาบูรณาการในการจัดการเรียน การสอน เพื่อข้อคิดเห็นที่ได้มา จะสะท้อนมุมมองและ ความต้องการที่แท้จริงของผู้ปฏิบัติ คือ ตัวของนักเรียนเอง อันจะส่งผลดีในเรื่องความร่วมมือในการจัดกิจกรรมตาม โครงการต่างๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1) ควรศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรม ของนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ ในวิทยาลัยการอาชีพและ วิทยาลัยอื่นๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาด้วย

2) ควรศึกษาพฤติกรรมทางธรรม จริยธรรมของนักเรียนวิทยาลัยที่สังกัดสำนักงานคณะ กรรมการการอาชีวศึกษาแบบเจาะลึกในเชิงคุณภาพ

3) ควรมี การ ศึกษา วิจัย กิจกรรม การเรียนการสอน หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มุ่งเน้น ส่งเสริมให้นักเรียนในวิทยาลัยการอาชีพมีการพัฒนา พฤติกรรมทางจริยธรรมที่สูงขึ้น เพื่อจะได้นำไปใช้เป็นต้น แบบกิจกรรมให้กับสถาบันต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **หนึ่งปีแห่งการเร่งรัดพัฒนาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). **การพัฒนาจริยธรรม: ตำราจิตวิทยา**. กรุงเทพฯ: สถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงพร อุทัยสุริ. (2548). **ศึกษาพฤติกรรมเชิงคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดสงขลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- มัลลวีร์ อุดลัดพัฒนศิริ และคณะ. (2549). **การศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมทางจริยธรรมของเยาวชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. (รายงานการวิจัย). ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2544). **การวัดผลการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สมวาสนา ธนเมธิกุล. (2546). **จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: บริษัทสกายบุ๊กส์ จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2548). **มาตรฐานการศึกษาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ด้านการอาชีวศึกษา รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)**. เอกสารประกอบการประชุมชี้แจง ผู้ประเมินภายนอกด้านการอาชีวศึกษา.
- สุเทพ ยงยุทธ์. (2544). **จริยธรรมของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพ เขตการศึกษา 4 สังกัดกรมอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สุปรียา ตัววังหิน. (2547). **การศึกษาพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 ในวิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

